

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247323

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร

วิทย์อุดม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขมมาวี

รักษ์ชูชีพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์

สุรงค์พิพวรรณ

อาจารย์อัคราภรณ์

เทียมศร

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ. 2553

๖๐๐๒๕๑๙๓๙

๒๔๗๓๒๓

๖๒๒. ๕๓

๐-๔๓

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247323

รายงานการวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

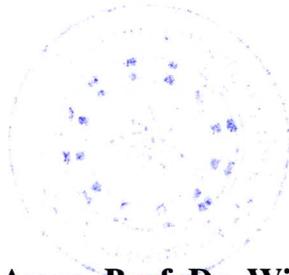

รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร วิทยอุดม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขมมารี รักษ์ชูชีพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ สุรังคพิพรรธน์
อาจารย์อิสราภรณ์ เทียมศร

คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ. ๒๕๕๓

**Factors Affecting Emotional Quotient Development of
Rajamangala University of Technology Thanyaburi Student**

Assoc. Prof. Dr. Wichian Vitaya-udom

Asst. Prof. Dr. Khemaree Rugchoochip

Asst. Prof. Dr. Jirasak Surungkapirat

Ajarn Issaraporn Thiamsorn

Faculty of Business Administration

Rajamangala University of Technology Thanyaburi

บทคัดย่อ

247323

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 25,388 คน ขนาดของตัวอย่าง 394 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Sampling) ใช้วิธีการสัมภาษณ์ด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิง ส่วนมากเป็นนักศึกษาสังกัดคณะบริหารธุรกิจ กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ส่วนมากมีระดับผลการศึกษาน้อยอยู่ในช่วง 2.50 – 2.99 ในภาพรวมนักศึกษามีระดับขององค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านความสามารถภายในตน ด้านทักษะความเก่งคน ด้านความสามารถในการปรับตัว และด้านกลยุทธ์ในการบริหารความเครียดระดับปานกลาง ส่วนด้านการจูงใจตนเองและสภาวะทางอารมณ์อยู่ในระดับสูง ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยนักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์ระดับบุคคลในระดับสูง และมีความฉลาดทางอารมณ์ระดับสังคมในระดับสูง สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ได้แก่ ความสามารถภายในตน ทักษะความเก่งคน ความสามารถในการปรับตัว กลยุทธ์ในการบริหารความเครียด การจูงใจตนเองและสภาวะทางอารมณ์ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามากที่สุด ได้แก่ การจูงใจตนเองและสภาวะทางอารมณ์ รองลงมาคือ ความสามารถในการปรับตัว

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ได้แก่ การที่นักศึกษาไม่ทราบว่าควรปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างไร การที่นักศึกษาไม่สามารถควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ของตนเองได้เมื่อมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้ามากระทบ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้แก่ การจัดกิจกรรมในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้นักศึกษา ทั้งกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางศาสนาโดยจัดควบคู่กันไป มหาวิทยาลัยควรจัดให้นักจิตวิทยาเพื่อให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา รวมทั้งควรบรรจุเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ใน

247323

หลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาทุกคนได้เรียนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Abstract

247323

Objective of this study is to 1) study emotional Quotient of students from Rajamangala University of Technology Thanyaburi 2) study factors influencing emotional Quotient development 3) study problems, obstacles of emotional Quotient development .

This is a survey research, population are all students, all faculties of Rajamangala University of Technology Thanyaburi totally 25,388 students, using two stage sampling with 394 samples for this research . Questionnaires are utilized for collecting data. Frequency, percent, mean, SD, correlation and Multiple Regression is utilized to analyze data.

Findings indicate the following: Majority of students are female, studying at Business Administration Faculty, first year student, average grade point is 2.50 2.99. Overall EQ level of student is in the middle. In the area of inner self EQ, relationship ability, adaptation and stress management strategy is in the middle. In the area of self motivation, emotional status is high.

Factors affecting student EQ are inner self EQ, relationship ability, adaptation, stress management strategy, self motivation and emotion status. Factors influencing students EQ the most is self motivation and emotional status, second is adaptation ability.

Problems and obstacles in EQ development are student doesn't know how to behave in various situations and students can't control EQ when facing some situations. Suggestions are university may organize some activities both social activities and religious activities, also university may employ schycologist or may consider this EQ to be a subject in the curriculum in order that students can use knowledge gain from this subject for the benefit of daily life and working efficiency.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายฝ่ายหลายท่านที่ได้ให้ความกรุณาแก่ผู้ศึกษา ซึ่งคณะผู้วิจัยใคร่ขอแสดงกิตติกรรมประกาศไว้ ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณท่านผู้มีพระคุณ ดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.นายยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้ให้เกียรติเป็นที่ปรึกษาของโครงการวิจัยนี้ รวมทั้งรองอธิการบดี และผู้บริหารทุกระดับของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนโครงการวิจัยนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทุกท่าน ที่ได้ช่วยประสานงานและอำนวยความสะดวกในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม รวมทั้งช่วยประสานงานและอำนวยความสะดวกในเรื่องของข้อมูลสถิติภูมิต่าง ๆ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในขั้นตอนของการทดสอบเครื่องมือ นักศึกษาทุกท่านที่ได้ช่วยตอบแบบสอบถาม ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ ที่ได้มีส่วนในการประสิทธิ์ประสาทแสงสว่างแห่งชีวิตและปัญญาแก่คณะผู้วิจัย รวมทั้งผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาที่คอยให้กำลังใจตลอดเวลา จนทำให้คณะผู้วิจัยประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญรูปภาพ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
สมมุติฐานของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวความคิดเกี่ยวกับอารมณ์และความฉลาดทางอารมณ์	7
ที่มาของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของบุคลากรในองค์กร	40
แนวความคิดเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ในองค์กร	45
ประวัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	68
กรอบแนวคิด	71
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	85
ประชากรและตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	87
การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
การวิเคราะห์ข้อมูล	90

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	91
ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา	91
ผลการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	94
ผลการศึกษาศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	127
ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	139
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	143
สรุปการวิจัย	143
สรุปผลการวิจัย	147
อภิปรายผลการวิจัย	151
ข้อเสนอแนะ	156
บรรณานุกรม	159
ภาคผนวก	167
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	168
ภาคผนวก ข คู่มือการลงรหัส	179
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม	194
ภาคผนวก ง ผลวิเคราะห์ข้อมูล	200
ภาคผนวก จ ประวัติคณะผู้วิจัย	274

สารบัญรูปภาพ

ภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

71

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 2.1	ระดับความฉลาดทางอารมณ์ที่อาจนำไปสู่การไม่มีความสุข	57
ตารางที่ 3.1	ประชากรในการศึกษาจำแนกตามคณะที่นักศึกษาสังกัด	85
ตารางที่ 3.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ	87
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามเพศ	91
ตารางที่ 4.2	ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุของนักศึกษา	92
ตารางที่ 4.3	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามคณะ	92
ตารางที่ 4.4	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปี	93
ตารางที่ 4.5	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม	93
ตารางที่ 4.6	ภาพรวมความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี	95
ตารางที่ 4.7	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาด ทางอารมณ์ของนักศึกษารวมงคลธัญบุรี ด้านความสามารถภายในตน	96
ตารางที่ 4.8	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาด ทางอารมณ์ของนักศึกษารวมงคลธัญบุรี ด้านทักษะความเก่งคน	101
ตารางที่ 4.9	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาด ทางอารมณ์ของนักศึกษารวมงคลธัญบุรี ด้านความสามารถในการปรับตัว	106
ตารางที่ 4.10	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาด ทางอารมณ์ของนักศึกษารวมงคลธัญบุรี ด้านกลยุทธ์ในการบริหารความเครียด	112
ตารางที่ 4.11	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาด ทางอารมณ์ของนักศึกษารวมงคลธัญบุรี ด้านการจูงใจตนเองและ สภาวะทางอารมณ์	118
ตารางที่ 4.12	ภาพรวมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	122
ตารางที่ 4.13	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์ระดับบุคคลของนักศึกษารวมงคลธัญบุรี	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 4.14	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์ระดับสังคมของนักเรียนารวมงคลชัยบุรี	125
ตารางที่ 4.15	ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความฉลาด ทางอารมณ์ของนักศึกษา	127
ตารางที่ 4.16	ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยความสามารถภายในตน ที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา	129
ตารางที่ 4.17	ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทักษะความเก่งคนที่มีต่อ ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา	131
ตารางที่ 4.18	ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยความสามารถในการปรับตัวที่มีต่อ ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา	133
ตารางที่ 4.19	ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยกลยุทธ์ในการบริหารความเครียดที่มีต่อ ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา	135
ตารางที่ 4.20	ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยการจูงใจตนเองและสภาวะทางอารมณ์ ที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา	137
ตารางที่ 5.1	ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	146